

UZASADNIENIE

Powód S. W. złożył, w dniu 1 grudnia 2016 r., pozew przeciwko CENTRUM HANDLOWE (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S., o uchylenie uchwały nr 1 oraz nr 2 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników tej Spółki z dnia 15 listopada 2016 r. dotyczących zmian umowy ww. Spółki w zakresie przewidującym powołanie zarządu wieloosobowego lub jednoosobowego z uprawnieniem każdego członka zarządu do samodzielnego składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych spółki oraz podpisywania jej dokumentów. Nadto żądał zwrotu kosztów procesu. Argumentując wskazał, że większościowi wspólnicy, których głosy przesądziły o podjęciu zaskarżonych uchwał, działają w celu pokrzywdzenia interesów wspólników mniejszościowych. W tym zakresie powołali się na dotychczasowe postępowania sądowe, w których skutecznie zakwestionowano uchwały zgromadzenia wspólników Spółki CENTRUM HANDLOWE (...), przyjęte głosami wspólników większościowych, z uwagi na naruszenie dobrych obyczajów. Przywołał także szereg nietransparentnych, nietrafnych decyzji zarządu spółki, którego członkami byli dwaj większościowi wspólnicy (jeden nadal pełni tę funkcję). Reasumując inicjujący postępowanie wskazał, że aktualnie pełniący funkcję członka zarządu jeden ze wspólników nie ma na tyle szerokich kompetencji, aby wykonywać związane z nią obowiązki zdeterminowane zakresem przedmiotowym działalności ww. Spółki. W przekonaniu powoda zarząd powinien pozostać dwuosobowy, aby kompetencje członków zarządu mogły się uzupełniać. Podjęte uchwały należało ocenić jako szkodliwe dla spółki.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o jego oddalenie i zwrot kosztów procesu. Wywodziła, że podjęte uchwały nie prowadzą do merytorycznej zmiany postanowień umowy CENTRUM HANDLOWE (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. Uchwały posiadały bowiem charakter porządkujący. Wskazała, że umowa Spółki sprzed podjęcia uchwał z dnia 25 listopada 2016 r. przewidywała, że zarząd może być jednoosobowy lub wieloosobowy. Na wypadek powołaniu zarządu wieloosobowego przewidziano określony sposób reprezentacji spółki. Umowa zaś nie regulowała sposobu reprezentacji w przypadku powołania zarządu jednoosobowego. Pierwszy zarząd był dwuosobowy i przewidziano, że reprezentacja spółki jest łączna. Podjęte w dniu 25 listopada 2016 r. uchwały zmierzały do usunięcia wątpliwości, co do zasad reprezentacji spółki, w przypadku zarządu jednoosobowego. W tym zakresie pozwana wskazała na kłopotliwość dotychczas ujawnienia sposobu reprezentacji w KRS m.in. dla prowadzonych postępowań sądowych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 14 stycznia 2002 r. została zawarta umowa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S., działającej pod firmą CENTRUM HANDLOWE (...) – zwana dalej (...).

W umowie przewidziano (§ 20 ust. 1), że zarząd spółki może być jednoosobowy lub wieloosobowy i składa się z prezesa w zarządzie jednoosobowym lub prezesa i członków zarządu w zarządzie wieloosobowym, przy czym funkcje te mogą pełnić wspólnicy, jak również inne osoby.

Umowa przewidywała, że pierwszy zarząd jest dwuosobowy (§ 21). Postanowiono, że reprezentacja jest łączna (§ 22 ust. 2). Do reprezentowania spółki upoważnieni są łącznie:

- a) Prezes Zarządu z Członkiem Zarządu łącznie,
- b) prokurenci i pełnomocnicy Zarządu w granicach umocowania wynikającego z uchwał Zarządu łącznie z jednym Członkiem Zarządu.

Dowód: umowa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością CENTRUM HANDLOWE (...) z 14.01.2002 r. – rep. (...) k. 71-77 oraz k. 30-32.

W Rejestrze Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego spółki CENTRUM HANDLOWE (...) w rubryce pierwszej działu drugiego wskazano, że organem uprawnionym do jej reprezentacji jest Zarząd, zaś sposób reprezentacji jest następujący:

- a) Prezes Zarządu z Członkiem Zarządu łącznie,
- b) prokurenci i pełnomocnicy Zarządu w granicach umocowania wynikającego z uchwał Zarządu łącznie z jednym Członkiem Zarządu.

Ponadto wskazano, że Zarząd może rozporządzać prawem, lub zaciągać zobowiązania do oświadczeń o wartości dwudziestokrotnie przewyższającej wysokość kapitału zakładowego spółki.

Dowód: informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z Rejestru Przedsiębiorców KRS spółki z ograniczoną odpowiedzialnością CENTRUM HANDLOWE (...) z 22.12.2016 r. (k. 67-70).

W podrubryce pierwszej rubryki pierwszej działu drugiego KRS spółki (...) ujawniony został tylko jeden członek organu uprawnionego do jej reprezentacji – M. Z., Zarząd spółki do złożenia rezygnacji z dniem 17 czerwca 2016 r. z pełnienia funkcji przez drugiego członka zarządu W. C. (1) był dwuosobowy. W. C. (1) został wykreślony z KRS spółki 16 sierpnia 2016 r.

Dowody: informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z Rejestru Przedsiębiorców KRS z 22.12.2016 r. k. 67-70; oświadczenie W. C. (1) o rezygnacji z funkcji członka Zarządu z (...) r. k. 33;

odpis pełny z Rejestru Przedsiębiorców KRS spółki z ograniczoną odpowiedzialnością CENTRUM HANDLOWE (...) z 2.12.2016 r. (k. 49-51v).

W dniu 3 listopada 2015 r. zarząd wspólnoty CENTRUM HANDLOWE (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. umowę o administrowanie nieruchomością wspólną przy ul. (...) w S..

Dowody umowa o administrowanie nieruchomością wspólną k. 36-38;

pismo (...) spółki z o.o. z dnia 11 kwietnia 2016 r. k. 39;

umowa o powierzeniu zarządu nieruchomością wspólną z dnia 17 kwietnia 2015 r. k.

40-47.

Sąd Okręgowy w Szczecinie, w sprawie I C 155/16, w dniu 19 lipca 2016 r., wydał postanowienie, którym w punkcie 1 umorzył postępowanie, a w punkcie 2 odmówił dopuszczenia do udziału w sprawie pełnomocnika pozwanej D. N., uzasadniając, że skoro w KRS spółki (...) wskazano, że w przypadku wieloosobowego zarządu spółka jest reprezentowana przez co najmniej dwóch członków zarządu, to nie może wobec braku w składzie organu reprezentacja ta zmienić się na jednoosobową. Z kolei postanowieniem z dnia 27 lipca 2016 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie, w tej samej, wobec złożenia umowy spółki (...) – w świetle brzmienia jej § 20 – uchylił punkt 2 postanowienia z dnia 19 lipca 2016 r.

Dowody: postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z 19.07.2016 r. w sprawie I C 155/16 k. 78-78v;

postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z 27.07.2016 r. w sprawie I C 155/16 k. 79.

Pismem z 6 września 2016 r. w sprawie PR 2 Ds. 239.2016 Prokuratura Rejonowa S.-Ś. w S. wezwała spółkę (...) do wykazania, że osoba, która złożyła podpis pod zażaleniem wniesionym w tej sprawie jest upoważniona do występowania w imieniu spółki, a jeżeli tak, to na jakiej podstawie.

Dowód: pismo Prokuratury Rejonowej S.-Ś. w S. z 6.09.2016 r. w sprawie PR 2 Ds. 239.2016 (k. 80).

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie w sprawach: I Nc 1999/16, II Nc 2426/16, I Nc 1927/16 pismami odpowiednio z 22 września, 19 października i 21 października 2016 r. wzywał występującego jako pełnomocnik spółki (...) D. N. do wykazania jego umocowania, z uwagi na to, że udzielone mu pełnomocnictwo zostało podpisane przez jednego członka zarządu, podczas gdy w KRS w przypadku zarządu wskazano, że zasadą jest reprezentacja łączna przez co najmniej dwóch członków zarządu, lub z prokurentem, bądź pełnomocnikiem spółki, w granicach umocowania wynikającego z uchwał Zarządu.

Dowody: pismo Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z 22.09.2016 r. w sprawie I Nc 1999/16 (k. 81);

pismo Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z 19.10.2016 r. w sprawie II Nc 2426/16 (k. 82);

pismo Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z 21.10.2016 r. w sprawie I Nc 1927/16 (k. 83).

Zarząd spółki (...) skierował do wspólników zawiadomienie z dnia 9 listopada 2016 r. o terminie i miejscu Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników, które miało się odbyć 25 listopada 2016 r. Zawiadomienie zawierało porządek obrad, który m.in. w punkcie 4 przewidywał powzięcie uchwały w przedmiocie zmiany § 20 ust. 1 umowy spółki zawartej dnia 14.01.2002 r. poprzez nadanie mu brzmienia „§ 20 ust. 1 Zarząd spółki może być jednoosobowy lub wieloosobowy.”, w punkcie 5 – powzięcie uchwały w przedmiocie zmiany § 22 ust. 2 umowy spółki przez nadanie mu brzmienia: „§ 22 ust. 2 Do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych Spółki oraz podpisywania dokumentów Spółki jest uprawniony każdy Członek Zarządu samodzielnie.”.

Dowód: zawiadomienie z 9.11.2016 r. (k. 16).

Dnia 25 listopada 2016 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością CENTRUM HANDLOWE (...), na którym reprezentowany był m.in. S. W. przez pełnomocnika – A. N..

Zgodnie z protokołem Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki (...) z dnia 25 listopada 2016 r. wszyscy wspólnicy spółki zostali prawidłowo powiadomieni zaproszeniami z dnia 9 listopada 2016 r. wysłanymi listami poleconymi dnia 10 listopada 2016 r. Na Zgromadzeniu reprezentowane było 79% udziałów w kapitale zakładowym (tj. 79 udziałów), w związku z czym Zgromadzenie było zdolne do podejmowania wiążących uchwał.

Zgromadzenie podjęło uchwałę nr 1 w sprawie zmiany § 20 ust. 1 umowy spółki w ten sposób, że nadało mu następujące brzmienie: „1. Zarząd spółki może być jednoosobowy lub wieloosobowy.”; oddano 187 głosów ważnych, w tym 163 głosy za i 24 przeciw, przy czym A. N., działająca m.in. w imieniu powoda oraz B. P., C. S. i C. R. oświadczyli, że głosowali przeciw i zażądali zaprotokołowania sprzeciwu.

Następnie Zgromadzenie podjęło uchwałę nr 2 w sprawie zmiany § 22 ust. 2 umowy spółki w ten sposób, że nadało mu następujące brzmienie „2. Do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych Spółki oraz podpisywania dokumentów Spółki jest upoważniony każdy Członek Zarządu samodzielnie.”; oddano 187 ważnych głosów, w tym 163 głosy za i 24 przeciw, przy czym A. N., działająca w imieniu m.in. powoda oświadczyła, że głosował on przeciw uchwale i zażądali zaprotokołowania sprzeciwu.

Wspólniczka B. P. po podjęciu powyższych uchwał oświadczyła, że według niej powinny odbyć się wybory uzupełniające do Zarządu spółki.

Dowody: lista obecności na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników spółki CENTRUM HANDLOWE (...) Sp. z o.o. w S. z 25.11.2016 r. (k. 34-35);

protokół Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki CENTRUM HANDLOWE (...) Sp. z o.o. w S. z 25.11.2016 r. – rep. A (...) (k. 17-19).

Między niektórymi wspólnikami mniejszościowymi a wspólnikami większościowymi oraz Zarządem spółki (...) trwa spór co do funkcjonowania spółki (m.in. wyrażania zgody na ustanawianie odrębnej własności lokali) i sposobu zarządzania nią, a także co do prawidłowości wywiązywania się ze swoich obowiązków przez Zarząd i co do działań wspólników większościowych w stosunku wspólników mniejszościowych, którzy uważają, że wspólnicy większościowi godzą w ich interesy. Spór ten przejawia się m.in. w zaskarżaniu uchwał Zgromadzenia Wspólników podjętych głosami wspólników większościowych. Jednym z tych wspólników mniejszościowych jest S. W..

Fakty niesporne.

Sąd Okręgowy w Szczecinie uchylił uchwałę zgromadzenia wspólników nr 3 CENTRUM HANDLOWE (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. podjętą na Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników w dniu 21 listopada 2014 r.

Wyrokiem z dnia 11 maja 2016 r., wydanym przez Sąd Okręgowy w Szczecinie w sprawie VIII GC 323/15 uchylono uchwały Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników CENTRUM HANDLOWE (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. z dnia 22 czerwca 2015 r. o udzielenie absolutorium z pełnienia funkcji członka zarządu W. C. (2) i M. Z..

Dowody wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 6 lipca 2015 r. wraz z uzasadnieniem

(sygn. akt VIII GC 541/14) k. 22-28;

wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 11 maja 2016 r. (sygn. akt VIII GC

323/15) z uzasadnieniem k. 7-15;

Sąd zważył, co następuje.

Powód S. W. wytoczył powództwo o uchylenie podjętych dnia 25 listopada 2016 r. uchwał nr 1 i 2 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością CENTRUM HANDLOWE (...) w S., których przedmiotem było dokonanie zmiany odpowiednio § 20 ust. 1 oraz w § 22 ust. 2 umowy spółki z 14 stycznia 2002 r. poprzez nadanie pierwszej z wymienionych jednostek redakcyjnych brzmienia „Zarząd spółki może być jednoosobowy lub wieloosobowy”, a drugiej – „Do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych Spółki oraz podpisywania dokumentów Spółki jest upoważniony każdy Członek Zarządu samodzielnie”.

Kwestię legitymacji czynnej do wystąpienia z takim powództwem w przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością reguluje art. 250 pkt 2 k.s.h., zgodnie z którym prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały wspólników przysługuje: wspólnikowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. Obie przesłanki przewidziane muszą zostać spełnione kumulatywnie.

W niniejszej sprawie obie przesłanki do wytoczenia powództwa o uchylenie podjętych dnia 25 listopada 2016 r. uchwał nr 1 i 2 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników pozwanej spółki zostały wykazane. Między stronami nie było sporu, że powód S. W. jest wspólnikiem pozwanej spółki, był uwzględniony na liście obecności na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników pozwanej 25 listopada 2016 r. i reprezentowany na nim przez pełnomocnika – A. N., która w tym charakterze podpisała listę obecności. Ponadto w imieniu wszystkich swoich mocodawców (reprezentowała bowiem nie tylko powoda, ale również innych wspólników mniejszościowych) oświadczyła po podjęciu uchwały nr 1, jak i uchwały nr 2, że głosowała przeciw każdej z tych uchwał oraz zażądała zaprotokołowania sprzeciwów.

Termin zawity do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwał przez podmiot, któremu przysługuje legitymacja czynna określa art. 251 k.s.h. Stanowi on, że powództwo o uchylenie uchwały wspólników należy wnieść w terminie miesiąca od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, nie później jednak niż w terminie sześciu miesięcy od dnia powzięcia uchwały. Termin ten został w przedmiotowej sprawie zachowany.

Podstawę prawną żądania powoda w niniejszej sprawie stanowił art. 249 § 1 k.s.h., zgodnie z którym uchwała wspólników sprzeczna z umową spółki bądź dobrymi obyczajami i godząca w interesy spółki lub mająca na celu pokrzywdzenie wspólnika może być zaskarżona w drodze wytoczonego przeciwko spółce powództwa o uchylenie uchwały.

Powództwo o uchylenie uchwały wspólników jest środkiem ochrony przede wszystkim interesów spółki, a dopiero w dalszej kolejności jej wspólników [por. wyrok TK z 2.6.2009 r. w sprawie SK 31/08, Dz.U. z 2009 r. Nr 91, poz. 752].

Przesłanki zasadności powództwa z art. 249 § 1 k.s.h. podzielić można zasadniczo na dwie grupy: pierwsza dotyczy sprzeczności uchwały z ustawą lub sprzeczności uchwały z dobrymi obyczajami; druga zaś obejmuje godzenie przez uchwałę w interes spółki lub pokrzywdzenia wspólnika.

Aby powództwo o uchylenie uchwały mogło zostać uwzględnione uchwała musi spełniać co najmniej po jednej przesłance z każdej z tych dwóch grup. Uchwała winna zatem zostać przez sąd uchylona, o ile: 1) jest sprzeczna z umową spółki i godzi w interesy spółki lub 2) jest sprzeczna z umową spółki i ma na celu pokrzywdzenie wspólnika; lub 3) jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i godzi w interesy spółki; lub 4) jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i ma na celu pokrzywdzenie wspólnika [por. M. C., komentarz do art. 249 k.s.h. w: red. Z. J., Kodeks spółek handlowych. Komentarz, Legalis 2017].

Przy rozstrzyganiu o zasadności powództwa o uchylenie uchwały znaczenie ma wiele okoliczności, w tym m.in. sposób powstania spółki, charakter więzi prawnych łączących wspólnika ze spółką (eksponowanie elementu osobowego), czy konieczność zagwarantowania wspólnikom (w tym – mniejszościowym) wpływu na sposób funkcjonowania spółki i ukształtowanie personalne jej organów [por. wyrok SN z 13.10.2004 r. w sprawie III CK 459/02].

Rozstrzygnięcie sprawy w dalszej kolejności wymagało dokonania analizy, w świetle stanowisk stron oraz przeprowadzonych dowodów ze złożonych do akt dokumentów, wyżej wskazanych przesłanek zasadności powództwa o uchylenie uchwał wspólników.

Sprzeczność uchwał z umową spółki.

Pierwszą z przesłanek zasadności powództwa z art. 249 k.s.h. jest sprzeczność zaskarżonej uchwały wspólników z umową spółki. Sprzeczność ta może dotyczyć zarówno sposobu powzięcia uchwały (naruszenia o charakterze formalnym), jak i może dotyczyć samej treści uchwały (naruszenia o charakterze materialnym). Naruszenia formalne mogą dotyczyć w szczególności powzięcia uchwały pomimo braku kworum ustanowionego umową, powzięcia uchwały inną większością głosów niż określona umową. Natomiast naruszenia materialne mogą polegać w szczególności na tym, że uchwała wspólników powołuje członka zarządu, podczas gdy umowa spółki przekazuje kompetencję do powoływania zarządu radzie nadzorczej [por. A. S., M. T., w: S., S., S., S., Kodeks spółek handlowych. Komentarz, t. II, 2005, s. 706]. Sprzeczność z umową spółki zachodzi także wtedy, gdy uchwała narusza postanowienia umowy spółki, modyfikujące wynikające z k.s.h. normy o charakterze *ius dispositivum* (np. art. 174 § 2, art. 177 § 1, art. 178 § 1, art. 187 § 2, art. 201 § 4 k.s.h.). Uchwała wspólników będzie sprzeczna z umową spółki również wtedy, gdy będzie naruszała zasady ustalone w innym akcie, który został uchwalony na podstawie umowy spółki (np. różnego rodzaju regulaminy wewnętrzne spółki) [por. wyrok SN z 28.04.2006 r. w sprawie V CSK 191/05].

W przypadku naruszeń materialnych, będą one zawsze podstawą (o ile zostanie spełniona co najmniej jedna przesłanka z drugiej grupy określonej w art. 249 § 1 k.s.h.) uchylenia uchwały wspólników.

Przekładając powyższe na grunt rozpoznanej sprawy wskazać trzeba, że powód w istocie nie podniósł żadnych twierdzeń co do tego, ażeby zaskarżone uchwały były sprzeczne z umową pozwanej spółki. Argumentując przyznał i przedłożył dowody, że Zgromadzenie zwołane zostało prawidłowo, a wspólników zawiadomiono o jego terminie i porządku obrad. Najdalej idący zaś w tym zakresie zarzut powoda dotyczył tego, że jeden ze wspólników – B. P. – wyraziła stanowisko, że według niej skład Zarządu powinien być uzupełniony, a nie dalej ograniczany, zaś jedyny członek Zarządu się do tego stanowiska nie odniósł, samo zaś stanowisko zostało „zdawkowo” zaprotokołowane.

Okoliczność powyższa pozostaje bez wpływu na ewentualną sprzeczność zaskarżonych uchwał z umową spółki. Powód nie wskazał żadnych przykładów sprzeczności zaskarżonych uchwał z umową spółki, w szczególności zaś nie wskazał, z którymi konkretnie jej postanowieniami uchwały te miałyby być sprzeczne. Nie należy tracić z pola widzenia, że uchwały zmieniały treść umowy Spółki, jednakże ich przedmiot nie czyniło ich sprzecznymi z umową.

W treści umowy spółki strony nie zawarły żadnych obostrzeń, co do możliwości zmiany jej postanowień, w szczególności nie zastrzegły, że umowa nie może zostać zmieniona w ten sposób, że występować w niej będzie jednoosobowa reprezentacja spółki w zarządzie wieloosobowym.

Sprzeczność z dobrymi obyczajami.

W przypadku badania, czy występuje sprzeczność uchwały z dobrymi obyczajami należy mieć w polu widzenia, że dobre obyczaje muszą być relatywizowane do samej uchwały, a nie okoliczności towarzyszących jej podjęciu. O ile sama uchwała dobrych obyczajów nie narusza, to musi ona pozostać w obrocie prawnym [por. wyrok SA w Szczecinie z 24.07.2013 r. w sprawie I ACa 370/13].

Pojęcie dobrych obyczajów użyte w art. 249 § 1 k.s.h. odnosi się nie tylko do uczciwości kupieckiej skierowanej na zewnątrz spółki (wobec jej kontrahentów), ale przede wszystkim do stosunków wewnętrznych w spółce, w tym do relacji pomiędzy wspólnikami. Analiza ziszczenia się tej przesłanki wymaga sięgnięcia do panujących w społeczeństwie kryteriów moralnych, w tym do ogólnej normy przyzwoitego zachowania, tj. takiego zachowania się, które pozytywnie wpływa na funkcjonowanie spółki i otoczenie gospodarcze, a nadto jest związane z przestrzeganiem uczciwości kupieckiej przy prowadzeniu działalności gospodarczej [por. M. C., komentarz do art. 249 k.s.h. w: red. Z. J., Kodeks spółek handlowych. Komentarz, Legalis 2017]. Jest to ogólnie rzecz ujmując przyzwoite postępowanie, które uwzględnia w odpowiednim stopniu różne interesy służące wszystkim w spółce, zaś działania odmienne wypełniają znamiona sprzeczności z tak pojmowanymi dobrymi obyczajami [por. wyrok SA w Katowicach z 23.11.2006 r. w sprawie I ACa 1373/06].

Powód sprzeczności z dobrymi obyczajami zaskarżonych uchwał upatrywał w tym, że uchwały te zostały podjęte głosami wspólników większościowych, których udziały ponadto są uprzywilejowane co do głosu, jak również w tym, że decyzja wspólników mających większość głosów była odmienna od stanowiska, co do liczby członków zarządu, wyrażonego przez wspólniczkę B. P.. Powód uważał także, że jednoosobowy zarząd i jednoosobowa reprezentacja spółki wpłyną negatywnie na pozycję wspólników mniejszościowych. Wiązało się to również z negatywną oceną sformułowaną przez wspólników mniejszościowych wobec sposobu prowadzenia spraw spółki przez dotychczasowy Zarząd. Powód jednak nie skonkretyzował jak zaskarżone uchwały naruszają dobre obyczaje. Podkreślenia w tym zakresie wymaga, że już pierwotne brzmienie postanowień umowy spółki przewidywało, że jej Zarząd może być zarówno jednoosobowy, jak i wieloosobowy (patrz k. 75), przy czym jedynie w odniesieniu do pierwszego Zarządu postanowiono, że będzie on dwuosobowy. Nie zawarto zaś w umowie postanowienia, jaka ma być reprezentacja spółki w przypadku jednoosobowego zarządu – regulując jedynie zagadnienie reprezentacji przy zarządzie wieloosobowym, przewidując, że będzie to reprezentacja łączna dwóch członków Zarządu, bądź członka Zarządu z prokurentem lub pełnomocnikiem, bądź dwóch prokurentów lub pełnomocników, przy uwzględnieniu zakresów ich umocowania.

Skoro w umowie Spółki przewidziano możliwość powołania zarządu jednoosobowego, to z istoty tego rozwiązania wynika, że nie dotyczyły jej postanowienia o reprezentacji łącznej. Stąd zaskarżona uchwała dotycząca zmiany § 20 ust. 1 musi być uznana za doprecyzowanie w tym zakresie pierwotnych postanowień umowy Spółki.

Natomiast zmiana rzeczywiście dotyczy sposobu reprezentacji Spółki, gdy powołano zarząd wieloosobowy, albowiem zaskarżoną uchwałą wspólników nr 2 z dnia 25 listopada 2016 r. wprowadzono samodzielną reprezentację każdego z członków zarządu, zamiast obowiązującej uprzednio reprezentacji łącznej. Zdaniem Sądu Okręgowego omawiana uchwała dokonująca zmiany umowy spółki nie godzi ani w jej interesy, ani jej wspólników. Sama w sobie pozostaje dla nich obojętna. Zwrócić należy przy tym uwagę, że powód koncentrował swoje zarzuty na dopuszczeniu możliwości funkcjonowania zarządu jednoosobowego (patrz str. 4 pozwu), a nie na kwestii samodzielnej reprezentacji Spółki przez

każdego z członków zarządu, gdy organ ten jest wieloosobowy. Powód w kwestionowanym zakresie utracił z pola widzenia, że już umowa spółki z dnia 14 stycznia 2002 r. przewidywała możliwość powołania zarządu jednoosobowego.

Nie przekonały Sądu Okręgowego argumenty, że obecnie sprawujący funkcje członka jednoosobowego zarządu Spółki M. Z. jest osobą niekompetentną. Zwrócić bowiem należy uwagę, że ww. funkcję członka zarządu sprawuje od początku działalności Spółki, tj. od roku 2012. Zarzuty zaś związane z działalnością zarządu na szkodę interesów spółki i wspólników mniejszościowych obejmują okres, w którym zarząd był dwuosobowy, a reprezentacja łączna. Powód nie wyjaśnił jak zaskarżona uchwała nr 2 zmienia, w tym kontekście, na niekorzyść sytuację wspólników i szkodzi Spółce.

Zaskarżona uchwała nr 2 z dnia 25 listopada 2016 r. nie stanowi oceny dotychczasowej działalności członków zarządu. Jej ocena powinna być dokonana, w kontekście techniki podejmowania czynności, w przyzmacie zmian, które wprowadziła do umowy spółki. Sytuacja, w której każdy z członków zarządu wieloosobowego może samodzielnie reprezentować spółkę, nie jawi się jako rozwiązanie mniej korzystne w stosunku do sytuacji, w której zarząd jest jednoosobowy. W szczególności, że takie rozwiązanie zapewnia większą operatywność w zakresie podejmowania czynności w imieniu Spółki, a nadto eliminuje wątpliwości w obszarze jej reprezentacji, na które wskazała pozwana.

Zdaniem Sądu Okręgowego w przypadku negatywnej oceny członków Zarządu, wspólnicy mają do dyspozycji inne środki doprowadzenia stanu spółki do takiego, który będzie gwarantował zarówno respektowanie interesów wspólników mniejszościowych, jak i większościowych. Środkiem takim nie jest natomiast powództwo o uchylenie uchwały wprowadzającej zmiany w umowie spółki mające w istocie charakter techniczny. Trudno też mówić o istotnej zmianie umowy spółki w zakresie jej § 20 ust.1, który jeszcze przed podjęciem zaskarżonej uchwały z 25 listopada 2016 r. przewidywał możliwość powołania zarządu jednoosobowego.

W przekonaniu Sąd pozwana spółka wykazała, że potrzeba zmiany umowy spółki w omawianym zakresie wystąpiła w celu usunięcia wątpliwości co do zasad jej reprezentacji w postępowaniach sądowych

Reasumując należało przyjąć, że ponieważ nie została spełniona żadna z dwóch, zaliczanych do pierwszej z ww. grup, powyższe ustalenie było wystarczające do oddalenia powództwa. Jedynie dla wyczerpania rozważań, odnieść należało się także do pozostałych dwóch przesłanek zasadności powództwa o uchylenie uchwał określonych w art. 249 § 1 k.s.h. i należących do drugiej z ww. grup.

Godzenie w interes spółki.

Pierwszą przesłanką z drugiej wyżej wskazanej grupy przesłanek z art. 249 § 1 k.s.h. jest przesłanka godzenia zaskarżonej uchwały w interes spółki. Przechodząc do jej omówienia zaznaczyć trzeba, iż choć k.s.h. wielokrotnie odwołuje się do pojęcia „interesu spółki” (np. w art. 164 § 3, art. 209, art. 212 § 3 k.s.h.), to pojęcia tego nie definiuje. Podobnie k.s.h. nie zawiera definicji „godzenia w interes spółki”.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego [por. wyrok SN z 5.11.2009 r. w sprawie I CSK 158/09, OSNC z 2010 r., Nr 4, poz. 63], przyjmuje się, że interes spółki stanowi wypadkową interesów wszystkich grup wspólników spółki, będących w sensie gospodarczym jej „właścicielami”, a oparcie modelu kształtowania „woli spółki” na zasadzie rządów większości, czerpiącej swoje źródło w regule, kto ryzykuje więcej wnosząc określone składniki majątkowe do spółki, ten w zamian uzyskuje w tej organizacji większą władzę, nie oznacza jednak utożsamiania interesu spółki wyłącznie z interesem wspólnika większościowego, albowiem interes spółki stanowi kompromis pomiędzy często sprzecznymi ze sobą interesami wspólników mniejszościowych i większościowych, a jego treść powinna uwzględniać słuszne interesy obu grup wspólników [por. wyrok SN z 15.03.2002 r. w sprawie II CKN 677/00, L.; wyrok SN z 16.10.2008 r. w sprawie III CSK 100/08, OSNC-ZD z 2009 r., Nr A, poz. 30; uchwała SN z 22.10.2009 r. w sprawie III CZP 63/09, L.]. Nadto na uwadze należy mieć, że na podstawie art. 3 k.s.h. na wspólnikach spółki spoczywa, wynikający pośrednio także z umowy spółki, obowiązek ich lojalnego współdziałania, bowiem zobowiązali się oni, że będą dążyć do osiągnięcia wspólnego celu określonego w umowie spółki.

Przy powyższym rozumieniu „interesu spółki” uznać trzeba, że „godzenie w interes spółki” w rozumieniu art. 249 § 1 k.s.h. polega na podejmowaniu uchwał mających na celu nie tylko uszczuplenie majątku spółki lub ograniczających jej zysk, ale także godzących w dobre imię spółki lub jej organów, chroniących interesy osób trzecich kosztem interesów spółki, a także zagrażających jej bytowi [por. wyrok SN z 8.03.2005 r. w sprawie IV CK 607/04, L.]. W doktrynie wskazuje się, że interes spółki w który godzi uchwała wspólników może być zarówno interesem majątkowym, jak i niemajątkowym, bowiem przepisy k.s.h. nie zawierają w tym zakresie żadnych ograniczeń [por. A. L., w: red. Z. K., M. O., Kodeks spółek handlowych. Komentarz, 2010, s. 498].

Powód godzenia w interes spółki upatrywał w niewłaściwym – w jego ocenie – sposobie prowadzenia spółki przez obecny Zarząd, o czym świadczyć miały przedłożone przezeń odpisy nieprawomocnych wyroków uchylających uchwały Zgromadzenia Wspólników o udzieleniu absolutorium członkom Zarządu. Okoliczności te pozostawały jednak poza zakresem unormowań przewidzianych zaskarżonymi uchwałami.

Powód podnosił, że zarząd wieloosobowy pozwalałby na uzupełnianie się doświadczenia poszczególnych jego członków. Argument taki nie świadczy jeszcze o tym, że zaskarżone uchwały godzą w interes spółki. Dostrzegalna jest przy tym niekonsekwencja powoda. Znamiennym bowiem pozostaje, że w ujęciu stricte formalnym skarżący uchwały, w uzasadnieniu pozwu kwestionuje możliwość funkcjonowania zarządu jednoosobowego, a wprost nie argumentuje przeciw możliwości samodzielnej reprezentacji każdego z członków zarządu wieloosobowego (uchwała nr 2). Prowadzony wywód został sformułowany ad personam i jest wiązany z osobą obecnego członka jednoosobowego zarządu. Nadto stanowisko zakłada swoiste założenie, że w przypadku zarządu wieloosobowego, członkowie jego zarządu będą posiadali oczekiwane przez skarżącego kompetencje. Tymczasem z zarysowanego przez powoda obrazu sprawy wynika, że należy on do grona tzw. wspólników mniejszościowych, krzywdzonych decyzjami dwóch wspólników większościowych, którzy do niedawna pełnili również funkcje członków dwuosobowego zarządu (jeden z nich z tej funkcji zrezygnował). Skoro zatem wspólnicy nie działają zgodnie, to nazbyt optymistyczne pozostaje założenie powoda, że powołanie członka zarządu do zarządu wieloosobowego nastąpi wbrew woli wspólników większościowych, którym powód przypisuje działanie na szkodę spółki i pozostałych wspólników. Tym samym nie można wykluczyć, że osoba wybrana do zarządu wieloosobowego będzie pozbawiona kompetencji, których oczekuje powód.

Cel uchwały – pokrzywdzenie wspólnika.

W orzecznictwie wskazuje się na tle brzmienia tej przesłanki, że chodzi tu o postać winy umyślnej [por. wyrok SN z 22.07.1998 r. w sprawie I CKN 807/97, OSNC z 1999 r., Nr 2, poz. 33]. Uchwała może być przy tym uznana za krzywdzącą wspólnika, zarówno wówczas, gdy cel pokrzywdzenia istniał w chwili podejmowania uchwały, jak i wtedy, gdy treść uchwały spowodowała, że jej wykonanie doprowadziło do pokrzywdzenia [por. wyrok SN z 16.04.2004 r. w sprawie I CK 537/03, OSNC z 2004 r., Nr 12, poz. 204]. Pogląd taki jest aprobowany w doktrynie, bowiem istotny jest nie tylko założony zły zamiar (cel) stojący za powzięciem krzywdzącej uchwały, ale i samo pokrzywdzenie [por. M. M., w: red. K. K., Biblioteka Prawa Spółek. Spółka Akcyjna, t. III, W. 2010, s. 488].

Najczęściej pokrzywdzenie wspólnika polega na podejmowaniu uchwał, które są powzięte w interesie wspólników większościowych przy jednoczesnym wyrządzeniu szkody albo pozbawieniu korzyści wspólników mniejszościowych, np. poprzez zatrzymywanie zysku i nie przeznaczanie go do podziału przy jednoczesnym przeznaczaniu go na wypłatę premii z zysku członkom zarządu – wspólnikom większościowym – co w rzeczywistości doprowadza do sytuacji, w której wspólnicy większościowi otrzymują faktycznie dywidendę z zysku w postaci premii [por. wyrok SA w Katowicach z 26.03.2009 r. w sprawie V ACa 49/09, OSA z 2010 r., Nr 7, poz. 19].

W ramach przytoczeń o okolicznościach faktycznych powód nie podniósł twierdzeń co do tego, w jaki sposób uchwały dotyczące zmiany umowy spółki poprzez ustalenie, że Zarząd może być jednoosobowy albo wieloosobowy (przy czym już wcześniej uregulowanie takiej umowy spółki zawierała), jak również poprzez samą zmianę sposobu reprezentacji spółki na samodzielną prowadziłyby do pokrzywdzenia wspólników sprzeciwiających się zaskarżonym uchwałom.

Powód na wykazanie omawianej przesłanki podnosił kwestie – niewłaściwego jego zdaniem – zarządzania spółką i wadliwego prowadzenia jej spraw przez dotychczasowy Zarząd.

W związku z powyższym – z uwagi na niewykazanie przesłanek powództwa o uchylenie uchwał określonych w art. 249 § 1 k.s.h. – pozew należało oddalić, o czym orzeczono w punkcie I wyroku.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na dowodach z dokumentów w postaci przede wszystkim odpisu umowy spółki oraz protokołu Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników pozwanej spółki z dnia 25 listopada 2016 r., jak również na przedłożonych przez pozwaną postanowieniach Sądu Okręgowego w Szczecinie w sprawie I C 155/16 oraz korespondencji kierowanej do niej przez Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum oraz Prokuraturę Rejonową S.-Ś.. Dowody te nie były kwestionowane przez strony, ani nie budziły wątpliwości Sądu. Ponadto część okoliczności sprawy była niesporna, a to fakt, że powód jest wspólnikiem pozwanej spółki, jak również i to, że między wspólnikami mniejszościowymi a większościowymi w pozwanej spółce mają miejsce pewne tarcia i spory, na co wskazywał powód, a czemu pozwana nie zaprzeczyła (art. 230 k.p.c.).

Istnienie odmiennych koncepcji co do funkcjonowania i organizacji Spółki pomiędzy wspólnikami i dotychczasowe uchylenie przez Sądy uchwał podjętych głosami wspólników większościowych nie prowadzi do prostego wniosku, że każda uchwała podjęta wbrew stanowisku wspólników mniejszościowych a priori prowadzi do ich pokrzywdzenia, czy wyrządza szkodę spółce. Zaskarżone uchwały, z przyczyn wskazanych powyżej, w ocenie Sądu, takich znamion nie noszą.

Sąd pominął natomiast, na podstawie art. 227 k.p.c., jako niezmiernie trudne do udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy dowody ze sprawozdania finansowego, a także z zeznań świadków zawnioskowanych przez powoda. Świadczyli oni o okoliczności, czy to niesporne, czy też na okoliczności niemające dla sprawy istotnego znaczenia. Okoliczności te w sposób oczywisty nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia powództwa o uchylenie zaskarżonych w niniejszej sprawie uchwał, albowiem uchwały te w żaden sposób nie dotyczyły merytorycznego funkcjonowania spółki, ani merytorycznej oceny pracy Zarządu, czy nawet praw i obowiązków spółki, a jedynie dookreślały formalne ramy funkcjonowania organu spółki.

O kosztach postępowania orzeczono w punkcie II na podstawie art. 108 § 1 w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. z uwzględnieniem zasady odpowiedzialności za wynik sprawy, albowiem pozwana wygrała proces w całości. Na poniesione przez nią koszty niezbędne do celowej obrony w łącznej kwocie 1.097 zł złożyło się stosownie do art. 98 § 3 k.p.c. wynagrodzenie jednego zawodowego pełnomocnika będącego adwokatem w kwocie 1.080 zł zgodnie z § 8 pkt 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800) oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od udzielenia jednego pełnomocnictwa.